

vino ali bučino seme, po 3—5 vkup, smo nasadili niže v razgonih po 3 metre kupček od kupčka. Pridelka bilo je čudovito. Na njivi komaj 10 ar ali  $\frac{1}{6}$  orala velikej, dobili smo 11 vozov z dvojado pese in buč. Obadva sadeža bila sta izredno velika. Nekatera buča bila je tolika, da ni šla v škaf, a druge buče so bile tudi velike. Tudi pese bile so povprek lepe in velike, čeravno so jim dva meseca listja hodili trgati. Če je seme bilo lepo, jej trganje listja ne škoduje veliko. Tudi je koristneje seme pesino saditi namesto rastlinic („flanc“) ter v začetku maja zmes nasaditi tikovinega ali bučnega semena. Poskušnja ne bode nikomur žal. „Gosp. glasnik.“

Sejmovi. 19. septembra: na Vranskem; 20. sept.: v Šmarji; 21. sept.: v Ormužu, Framu, pri sv. Jurji na južni žel., v Podsredi, na Laškem; 24. sept.: v Ernovžu, pri sv. Martinu blizu Slov. gradca, na Remšniku, v Slov. Bistrici.

## Dopisi.

Od Moškanjec. C. kr. glavarstvo v Ptui je razposlalo gledé potovanja Njih veličanstva od Celovca preko Maribora, Pragerskega, Ptuja, Moškanjec itd. ta-le razglas do srenjskih predstojnikov in tudi župnijskih uradov: „V petek 11. t. m. se odpeljejo Njih veličanstvo ob 7. uri 3. t. m. večer od Pragerskega in se podajo preko Ptuja, Moškanjec, Velike nedelje, Ormoža, Središča na Ogrsko. Občinstvu nikakor ni zabranjeno, na onih postajah, kjer vlak ne stoji, se zbirati in Njih veličanstvu svojo udanost in naklonjenost naznanjati. Od 9. ure večer počenši pa mora prenehati vsako glasno skazovanje udanosti, da se Njih veličanstvo ne moti v ponočnem pokoju; sprejmi in tudi nagovori niso dovoljeni.“ Tako jasni uradni razglas, o katerem pa ni hotel ničesar vedeti sicer spoštovani predstojnik Možkanjske postaje. — Ondi se je zbralo nekaj občinstva, med drugimi dva srenjska predstojnika, duhovnika in učitelja, da po omenjenem razglasu skažejo presvitlemu cesarju svoje spoštovanje z navadnim pozdravom. Ali predstojnik železnice je dobre četrte ure pred prihodom cesarskega vlaka se oglasil z resno besedo: „Ich muss die jungen Herren bitten, sich ruhig zu verhalten“ — t. j. mlade gospode prosim, da so mirni in tihi, — v mislih je menda imel nekatere ondi navzoče dijake, g. učitelja in g. kaplana, ker drugih mladih gospodov nismo videli. Domači župnik opozori predstojnika na omenjeni razglas ali on ga pokliče v pisarno in mu prečita neki ukaz prometnega ravnateljstva, katero ukazuje mir in red povodom cesarske vožnje. Župnik zapusti pisarno. — Ko pride c. kr. žendarm, ki je go-

tove imel skrbeti za javni red — kar pa se nam je zdelo celo nepotrebno —, ga pokliče predstojnik postaje ter mu na samem nekaj naroči. Žendarm se vstopi k župniku ter mu naznani, da se ne sme Njih veličanstvo glasno pozdravljati. Župnik se opira na razglas uradni, kar potrđita srenjska predstojnika — Margečki in Možkanjski; ali žendarm ničesar ne ve o tem razglasu. Ker se nikomur ni zdelo prilično spuščati se v dalnje besedovanje, smo utihnoli in pričakovali vlaka, katerega smo pustili, molče, klobuke v rokah držeči, mimo iti. Opazili smo pa, ker okna niso bila pregrnjena, Njih veličanstvo in lepo število dostojanstvenikov okoli Njih v lepo razsvetljenem kupeju. — To je čuden dogodek. — Zdaj pa vprašamo: 1. Ne vežejo li tudi železniškega predstojnika razglasi politične gosposke? 2. Misli li ta predstojnik, da smo tako plitve pameti, naj bi ne vedeli, da ravnateljstvo železniško zapoveduje le o redu in varnosti na železnici in nikakor o tem, kako se nam je zadržati do Njih veličanstva? 3. Zakaj pa so smeli v Ptui in pri Veliki nedelji pozdravljati presv. cesarja, kjer so ti le v enakih okolnostih? 4. Kako se predrzne c. kr. žendarm zabranjevati, pozdravljati presvitlega cesarja in potem se bahati s svojim ponašanjem, kakor se je ta žendarm — po imenu Karo, izustil nasproti Možkanjskemu predstojniku: vendar se ni tako zgodilo, kakor je župnik zahteval? Kaj pa je zahteval? Ničesar, držal se je samo razglasa, kateri konča s temi besedami: „O tem si jemljem čast, vam naznanilo dati“ — „zur eventuellen Veranlassung“ — če bi se hotelo kaj prirediti. Sledi podpis c. kr. glavarstva.

Od sv. Lenarta v Slov. gor. (Ogenj.) 31. avg. se je na neznani način Dimatov hlev v sredini trga vžgal in do tal pogorel. Da ni bilo kake večje nesreče, je pripisati mirnemu vremenu, dežni mokroti od prejšnjega dne ter hitri pomoči in brambi od strani ognjegasilcev. V torek t. j. kim. se strašen ognjeni petelin v noči o  $\frac{1}{2}$  11 uri v Setarovi, letos že vdruči, zabliska in trem posestnikom vsa gospodarska poslopja razun hiš vpepeli. Nekega posestnika dolžijo tega zločina in ga imajo zavoljo sumičenja že v drugič pod ključem. Se mu li bode pa dokazalo, se ne ve. Najhujše gospodaril je grozen element v petek t. j. 3. kim. okoli poldan v Žerjavcih, ker je silni veter tulil in ga netil. Vžgalo se je pri Vudlerci v listnjaku in kakor bi trenil, plamenelo je celo poslopje. Od tod je močen veter ognj valil kakor morsko valovje k trem bližnjim sosedom, namreč Tašnerju, Sumanki in Goleju, katerih poslopja so stala v trikotu. Nastala je čudna vročina tako, da domači, ki so iz travnikov pribežali, si niso mogli ničesar rešiti, še vse živine ne. Vsem štirim posestnikom je zgorelo okoli 30 glav

živine, kakor par lepih volov, krav, telet, eno žrebe, 18 svinj. Nizko zavarovani so bili trije. Naši ognjegasilci so delali, kakor levi od 1/2 popoldan pa do desetih v noč pred, ko so čuden ogenj ponižali in vso daljno nevarnost odstranili. Bog jim plati! Onesrečene pa priporočamo v usmiljenje dobrim ljudem

**Iz Šmiklavškega hriba poleg Celja.**  
10. septembra. (Steza do kapucinskega samostana.) Iz našega hribčeka še nisi, ljubi Gospodar, prinesel dozdej menda nikdar nobenega dopisa. Danes Ti pišem pa jaz nekoliko vrstic, da se Ti potožim o neprilichnosti, ki nas prebivalce po Šmiklavškem hribu in Liscah, žuga zadeti. Med kapunovim gradom in kapucinskem samostanom smo imeli vedno prav prijetno stezo, za katero pa bi trebalo zdaj napraviti novo ograjo; dozdajšnja je namreč že res silno slaba, zatoraj pa pot tudi nevarna; kajti navzdol, pod vilo: Lidijsa in pod zidom kapucinskega vrta, koder imenovana steza drži, je globok propad. Kolikor smo slišali, je sklenil občinski zastop v Celjski okolici, to stezo opustiti, da mu ne bi bilo treba popravljati imenovane ograje. Kapucinski samostan pa, ki nima od te steze nobenega haska, tudi ni dolžen, si nakladati nepotrebnih stroškov. Če se toraj steza opusti, bomo mi, Šmiklavščani, deloma tudi naši sosedje po Kojnici in Liscah, ki obiskujemo tako radi kapucinsko cerkev, imeli velik ovinek, da pridemo v samostan. Zdi se nam pa tudi, da mnogim mestjanom ne bo po volji, ako preneha ta steza; kajti ravno od tod je silno prijeten in mičen razgled na Celjsko mesto in vso okolico proti Vojniku in Šmartnu; tu gori so mnogokrat zahajali tudi ptujci, da si ogledajo vso okolico. V Celji obstoji društvo za olepšavo Celjskega mesta, katero je ocedilo ali novo razpeljalo že več stezic po Celjski bližnji okolici, ali bi ne hotelo taisto vzeti v svojo skrb poprave imenovanega pešpota, če se okolišanskemu občinskemu zastopu že tako milo zdi, za potrebe nekaterih okoličanov nekoliko poskrbeti? Brez dvoma bi bila ne le okolica, temveč tudi mestno prebivalstvo hvaležno rečenemu društvu, ako se loti tega dela.

**Iz Ptujškega okraja.** (Hrvati in nemškutarji Ptujski. — Slovenščina pri kazenskej sodnji, davkariji in okrajnem glavarstvu v Ptui.)

Pred kratkim sta se vozila dva Ptujška nemčurja z nekim drugim gospodom v sosedno nam hrvatsko Vinico. Domu gredoč srečali so hrvatske godce, ki so gospode spodobno pozdravili, se vé, kot Hrvati hrvatski. To pa je našo gospodo in njih nemčurska ušesa hudo zabolelo. Kar na mah so začeli vam Hrvate psovati, nazvali so jih „hrvatske pse“, „hrvatsko sodrgo“, rabili so tako grde psovke, da bi se jih vsaki olikan Nemec sramoval. Ker

Hrvatje niso molčali, hotela sta jih Ptujška nemčurja celo tepsti. Toda naletela sta na korenjake; sprijeli so se in Hrvatje so do dobrega naklestili nesramna nemčurja, ki še ne vesta, da se spodobi odzdraviti, ako nas kdo pozdravi. Se vé, kakor bi nekateri gospodje radi, da bi se ves svet nemški učil, da bi jih lože stalo, tako sta tudi Ptujška nemčurja mislila, da morajo Hrvati zaradi njiju nemški znati. Ko bi se nemčurji le povsodi tako popekli, kedar svojo spakedrano nemščino ponujajo in vsiljujejo, pa jim bode greben kmalu nehal rasti. — Nedavno imel sem kot priča opravka pri kazenskej sodnji v Ptui. Čudom sem se čudil, da se s slovenskimi strankami spisujejo povse nemški zapisniki. Mislil sem, da se v Ptui pri sodnji izvršujejo razni min. ukazi, ki zaukazujejo rabo slovenščine pri slovenskih strankah! Ali ni nekje znano, da se nasprotno godi in ni pomoči? Kdo bo pomagal? Stranka si ne upa terjati slovenskega zapisnika, in zakaj bi se zato pričkala z uradnikom, ker je ta vsled svoje prisege dolžan spolnjevati cesarske zakone in zaukaze svojih višjih! Pomoči je treba! Tudi od glavne davkarije dobivamo spet vse le nemški, kakor tudi od okrajnega glavarstva. Davkarija nam pošilja le nemška plačilna povelja, nemške opomine itd., kakor bi ona bila na gornjem Štajerskem in mi trdi Nemci! Kako da okrajno glavarstvo čisla slovenščino, sledi iz tega, da je ta, kjer se je župniška in mežnarska pravica rešila, razposlala le nemška pisma, češ: to imaš zdaj Slovenec in glej, da izveš, kaj je v njih tiskano in pisano! Ali je to enakopravnost, o katerej smo že toliko slišali, katere pa še dozdej nismo videli med nami? (V tacih in enacih slučajih bo treba pritožbe od strani narodnih gospodov odvetnikov in v skrajnih slučajih od naših poslancev, sicer ostane pri tacih ljudeh vse kakor je bilo. Ured.)

**Od sv. Andraža.** (Poštni urad.) Od prvega avgusta t. l. počenši imamo tukaj poštni urad. Delokrog urada obsega vso župnijo Andraševsko, tedaj sosečke: Arjavci, Gibina, Hvaltinci, Slavšina, Drvetnici in Vitomarci političnega in sodnijskega okraja Ptujškega; potem sosečke: Smolinci, Župetinci, Andrenci, Spodnja in Gornja Čagona političnega in sodnijskega okraja sv. Lenarčkega v Slov. gor. in ves: Trnovci pol. in sodnijskega okraja Ptujškega.

**Iz Konjic.** Nek Konjiški čevljar, debel mož, je uni dan v krčmi nakajen po noči v veliko suho kad sklobotal, ter si čeljusti zdobil. Čuje se, da siromaku že spet lepo zaraščajo; to mu iz srca želimo, če ravno je ta revše po poslednji občinski volitvi poštene Slovence najhuje grdil in zasramoval ter bil vodja nemčurske razgrajajoče drhali. Ko bi pa kdo djal, da ga je Bog na tak način po čeljustih udaril, bi

jo pa utegnil zadeti ali ne zadeti, — ne vemo. Vsekako bilo bi tudi mogoče, da je Bog tega čevljarja tako opomnil, naj ostane le pri svojih kopitih, kajti tak človek ni za visoko politiko.

**Fehring, 9. sep. (Pogreb.)** Danes obhajali smo tukaj žalostno slovesnost — pogreb tukajšnjega gospoda župnika Blaža Stermana. Blagi pokojnik, vrli sin slovenske matere, rojeni so pri sy. Miklavžu blizu Ljutomera, kaplanovali so celih 20 let v Cmureku in bili župnik v Fehringu, na veliki župniji, 18 let. Za blagi značaj pokojnika kaže že to, da sta si bila z visokočastitim g. kanonikom Robičem celih 40 let nerazdružljiva prijatelja. Niso minule učenemu gospodu profesorju počitnice, katerih bi ne prebili na stani ljubeznivega prijatelja Stermana. Dne 8. sept. je mrtvoud razrušil to prijateljstvo. K pogrebu se je zbralo 36 duhovnikov med temi 9 rojakov v Slovencev. Nadgrobnico govorili so dolgoletni in zvesti prijatelj Stermanov. Slovenec g. duh. svetv. Josip Kovačič, doma iz Ormoža in župnik v Feldbachu. Ljudstvo je zelo plakalo po svojem župniku. Naj v miru počivajo! —a.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Presvitli cesar pripeljali so se v soboto v Požego, kjer so bili slovesno vsprejeti. Pred mestom jih je čakal župan z mestnim odborom. Pri Komitatni hiši pozdravljali so cesarja nadvojvoda Jožef, generali in duhovščina. Popoldne vsprejeli so bosensko deputacijo, katero je vodil general Apel. Zvečer priredilo je Zagrebško „Kolo“ z vojaško godbo sprejod pred stanovanjem Nj. veličanstva; cesar so stali pri odprtem oknu, ljudstvo jih je pozdravljalo navdušeno z „živio!“, „Kolo“ je pelo narodne pesmi. Pred manevrom ogledovali so cesar vojake zahodnega oddelka. Manever je trajal tri in pol ure. Ob 6. uri bil je dvorni diner, h kateremu je bilo povabljenih mnogo odličnjakov; cesar odpotovali so denes ob 3. uri popoldne, v Oggerski Brod dojdejo ob 5. uri in od tod potujejo dalje ob 7. uri zvečer. — Prva seja državnega zbora bode 22. t. m.; dnevni red je ta-le: a) uvednje in obljuba starostnega predsednika, b) nastavljenje perovodij začasne posle, c) obljuba poslancev, d) poročilo c. kr. vlade, da se državni zbor slovesno otvori 26. t. m. — V Gradcu je umrl baron Mecsery, nekdanji minister in namestnik štajerski. — Dr. Černy bil je zopet županom v Pragi izvoljen, pa izvolitve ni sprejel zaradi družinskih razmer; denes se vrši nova volitev. — Oggersko ministerstvo poslalo je vsem železniškim upravam ukaz, da se imajo vsi uradniki do 1. avg. 1886 naučiti madjarščine, če ne, se imajo odpustiti. — Poljaki so

v preteklem tednu obiskali razstavo v Budimpešti; bili so zelo slovesno sprejeti.

**Vnanje države.** Katoličani na Nemškem imeli so v Münstru shod, kjer se je pokazalo, da katoličani na Nemškem, akoravno jih vlada preganja, še niso izgubili poguma. — Francoski naučni minister izdal je do učiteljev okrožnico, v kateri poudarja, naj se učitelji ne umešavajo v volilno agitovanje; oni imajo sicer pravico po svojem prepričanju voliti pa ne agitovati. —

Špansko ministerstvo izrazilo je nemški vladi obžalovanje zavoljo izgrediv proti nemškemu poslaniku v Madridu. Španski listi pišejo, da je zdaj povsodi mir in da se nikjer več ne ponavljajo demonstracije; kakor se čuje, deli se slednje pisanje, katero je došlo od španskega kabineta v Berolin v dva dela. V prvem delu izraža se obžalovanje in opravičevanje zaradi žaljenja, katero se je zgodilo nemškemu poslaniku in izreka se, da se hoče dati zadoščenje; v drugem delu dokazujejo se obširno španske pravice do Karolinskih otokov. — Angleška vlada je formalno sprejela ruske predloge gledé zulfikarske soteske. S tem bode bržčas konec afganskega prašanja. — Od 6. avg. do 20. sept. je na Laškem 146 oseb za kolero zbolelo, 86 pa pomrlo. — V Ningpu na Kitajskem bil je resen upor; vojaki, kateri so šli tje, da zatró upor, morali so pobegniti; zgubili so 40 mož. — V Cimbebasiji v južnej Afriki bilo je umorjenih 103 misijonarjev in več drugih Evropejcev.

## Za poduk in kratek čas.

**Potovanje Slovencev v zlato Prago in slavní Velegrad.**

Srčne želje slovenskih in hrvaških romarjev so bile spolnjene. Videli smo slavní Velegrad, videli glavno mesto Moravske, lepo Brno, zlato Prago in cesarsko mesto Dunaj.

Na Dunaj smo se pripeljali 15. avgusta zjutraj ob 1/8. Na kolodvoru nas so že čakali naši slovenski rojaki in drugi Slovani, ki so nas prav pristrčno sprejeli. Čeh dr. Lenoh nas ljubeznjivo pozdravi, za kar se mu g. Hribar iz Ljubljane srčno zahvali. Tisti den smo na Dunaju ostali in kolikor je bilo mogoče v naglici ogledali. Dunaj je velikansko mesto, ki ima že čez 1 milijon stanovnikov. Kamor se oko ozre, ne vidi se drugega, kakor hiše, palače, cerkve in množica ljudi, ki kakor mravlje v mravljišču sem ter tje tekajo, kakor bi se bali, da česa ne zamudijo. Srce Dunajskega mesta je stara in preslavna cerkev sv. Štefana s svojim prelepim, 135 metrov visokim zvonikom. Pa tudi cerkev iz obljube (votivna), ki je bila še le pred nekaterimi leti dozidana, stoji krasna, kakor cvetlica sredi prelepih drugih poslopij. Ondu blizo je mestna hiša s